

FIȘA DISCIPLINEI

Ideea de roman în secolul al XIX-lea (A)

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	Facultatea de Litere
1.3. Departamentul	Literatură Comparată
1.4. Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Literatură universală și comparată / Licențiat în filologie
1.7. Forma de învățământ	Cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Ideea de roman în secolul al XIX-lea (A) (în limba română) The Idea of the Novel in the 19 th Century (A) (in Romanian)				Codul disciplinei	LLK4112	
2.2. Titularul activităților de curs			prof. dr. Mihaela Ursa Pop					
2.3. Titularul activităților de seminar / curs practic			prof. dr. Mihaela Ursa Pop					
2.4. Anul de studiu	2	2.5. Semestrul	4	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	Conținut	DS
							Obligativitate	DO

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	1	3.3. seminar / curs practic	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	14	3.6 seminar / curs practic	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminare/ cursuri practice / laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat (consiliere profesională)					20
Examinări					6
Alte activități					
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					56
3.8. Total ore pe semestru					98
3.9. Numărul de credite					4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	-

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

4.2. de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală de curs, proiector, tablă, acces la internet
5.2. de desfășurare a seminarului/ cursului practic	Sală de seminar, proiector, tablă, acces la internet

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale/esențiale	C1 Utilizarea adecvată a conceptelor în studiul lingvisticii generale, al teoriei literaturii și al literaturii universale și comparate C2 Comunicarea eficientă, scrisă și orală, în limba română și în limba engleză C3 Descrierea sistemului fonetic, lexical și gramatical al limbii engleze și utilizarea acestuia în producerea și traducerea de texte și în interacțiunea verbală. C4 Analiza și prezentarea fenomenelor literare în contextul culturii de referință C5 Descrierea sistemului fonetic, lexical și gramatical al limbii moderne B și utilizarea acestuia în producerea și traducerea de texte și în interacțiunea verbală C6 Analiza și prezentarea fenomenelor literare în contextul culturii de referință B
Competențe transversale	CT1. Utilizarea componentelor domeniului limbi și literaturi în deplină concordanță cu etica profesională CT2. Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice CT3 Organizarea unui proiect individual de formare continuă; îndeplinirea obiectivelor de formare prin activități de informare, prin proiecte în echipă și prin participarea la programe instituționale de dezvoltare personală și profesională

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Însușirea cunoștințelor despre imaginarul românesc (în prelungirea studiului din semestrul 3), urmărind evoluția romanului în secolul al XIX-lea, cu anumite prelungiri asupra secolului XX. Obiectul central al cursului îl face „ideea de roman”, respectiv măsura în care romanul a devenit o formă literară de sine stătătoare, supusă unui anumit proces istoric.
7.2 Obiectivele specifice	Cunoașterea unui imaginar specific (romanul) și a conceptelor teoretice ale narativului în desfășurarea lor imaginală. Plecând de la raportul idealism/ anti-idealism, cursul analizează principalele caracteristici ale romanului romantic, realist social, realist psihologic sau neutru subiectiv. Dezvoltarea competențelor gândirii umaniste și ale scrisului argumentativ, studentul trebuind să-și exerseze și completeze cunoștințele de literatură universală, comparată, studii de gen, filosofie, sociologie, istorie și antropologie. Însușirea și nuanțarea unor modalități de abordare a literaturii Însușirea unui limbaj critic corect Cultivarea diferenței de opinii și a civilizației dialogului

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Curs introductiv: Prezentare generală: istoria literară și literatura comparată, istorismul formelor literare. Romanul ca	Conversația euristică; analiza de text; expunerea; prelegerea.	Calendarul se stabilește în fiecare semestru conform orarului, după un program

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

formă retorică a națiunii. Specificări românești ale secolului XIX. Literatura pentru toți. Prezentarea regimului cursului și a cerințelor sale. 2. : Cosmopolitism și naționalism. Mihai Eminescu, <i>Geniu pustiu</i> și Benedict Anderson, <i>Imagined communities</i> (doar capitolele „Originile conștiinței naționale” și „Îngerul istoriei”) - există o formă narativă specifică formării națiunilor? 3. Utopism, transcendentalism, romantism, ecologie. <i>Walden sau Viața în pădure</i>, H. D. Thoreau (capitolele: „Unde trăiam și pentru ce trăiam”, „Animale de iarnă” - 30 de pagini) . Lectură suport: Ralph Waldo Emerson, <i>The Transcendentalist</i> (acces liber la: https://readerslibrary.org/wp-content/uploads/The-Transcendentalist.pdf - 10 pagini) 4. Teorie și roman. Literatura ca formă. Lectură suport: Mihail Bahtin, capitolul „Rabelais și Gogol. Arta cuvântului și cultura populară a râsului”, din <i>Probleme de literatură și estetică</i>, în ediția românească, p. 575-588. 5. Realism și romantism - <i>forma mentis</i> sau curente literare. 6. Flaubert, <i>Doamna Bovary</i>. Bovarismul ca facultate umană, patetismul livresc. Lectură suport: Pierre Bourdieu, capitolul „Să scrii bine mediocrul”, din partea I, <i>Regulile artei</i>. 7. Flaubert, <i>Doamna Bovary</i>. Analiză de text. „Partea a II-a”.		săptămânal de 2 ore de curs și 1 de seminar. Tematica de curs este orientativă, repartizarea temelor pe săptămâni ținând cont de condițiile concrete de lucru. Titularul de curs își rezervă dreptul de a modifica și de a actualiza elemente de conținut și tematică în raport cu prezenta fișă, cu cel puțin două săptămâni înainte de cursul vizat de respectivele modificări.
Bibliografie obligatorie este cea menționată la fiecare temă de curs, în lista de mai sus. <i>Toate</i> textele discutate la curs și seminar sunt <i>obligatorii</i> și se vor consulta la bibliotecă, indiferent de ediție (dacă nu se specifică altfel). Când ele nu sunt accesibile în bibliotecile universitare, se indică la curs surse alternative (biblioteci electronice, arhive de texte pe internet etc.) O listă detaliată de lecturi se comunică în prima oră de curs prin <i>handouts</i>. Titularul de curs își rezervă dreptul de a adapta tematica la mersul concret al cursului și de a-i aduce, dacă e cazul, mici modificări, care se vor anunța cu cel puțin o săptămână înainte.		
8.2 Seminar / curs practic	Metode de predare	Observații
1. Seminar introductiv. Prezentarea temelor și a bibliografiei, stabilirea modului de lucru și interacțiune. 2. Regimuri de relevanță ale literaturii. Adrian Marino, capitolele IV. „Academizare, naționalizare, popularizare” (p.180-210), VI. „Criza literaturii se adâncește” (p. 248-253) și „Concluzii” (p. 274-276) din <i>Biografia ideii de literatură</i>, volumul 2, 1992. 3. De la transcendentalismul emersonian la <i>animal studies</i>. De citit: Mario Ortiz Robles, „Comparative literature and animal studies”	Conversația euristică; dezbateră ghidată; analiza textuală și contextuală.	Dezbateră este ghidată de unul sau doi studenți. Este obligatoriu ca lectura să fie deja finalizată la momentul susținerii seminarului. Titularul de seminar își rezervă dreptul de a modifica și de a actualiza elemente de conținut și tematică în raport cu prezenta fișă, cu cel puțin două săptămâni înainte de seminarul vizat de respectivele modificări.

(12 pagini) din <i>Futures of comparative literature</i> (edited by Ursula K. Heise et al, 2017)		
4. Gogol, <i>Nasul Mantaua</i> . Analiză de text.		
5. Victor Hugo, <i>Notre-Dame de Paris</i> . Romantism și modernizare.		
6. Flaubert, <i>Doamna Bovary</i> . Analiză de text. „Partea I”		
7. Flaubert, <i>Doamna Bovary</i> . Analiză de text. „Partea a III-a”.		
8. Atelier de analiză de citat teoretic la prima vedere. Test de sensibilitate narativă: se vor primi decupaje cu citate fără identificare de autor și operă, pe baza cărora vom încerca să descoperim o anumită codificare istorică și culturală care să ne îndreptățească să vorbim despre o „istorie” a romanului. Dezbateri pornind de la citate date.		
9. L.N. Tolstoi, <i>Anna Karenina</i> . Părțile I-II. Psihologie și auto-analiză. Privirea celorlalți, educația socială. Individual și comunitar. Lectură suport: Mihail Bahtin, din capitolul „Discursul în roman”, din <i>Probleme de literatură și estetică</i> , în ediția românească, de la p. 185 (plurilingvismul ca limbaj al altuia introdus în limbajul tău) până la 192.		
10. L.N. Tolstoi, <i>Anna Karenina</i> . Părțile finale. Analiză de text.		
11. Natură și cultură, negocierea autorității sociale. Mary Wollstonecraft (de citit cap. XII „Exemple de prostie provocate de ignoranța femeilor...” din <i>În apărarea femeilor</i>) și J.J. Rousseau (Cartea a V-a din <i>Emil sau Despre educațiune</i>). Lectură suport: Sandra M. Gilbert and Susan Gubar, capitolul „Looking Oppositely: Emily Bronte's Bible of Hell” din <i>The madwoman in the attic: The woman writer and the nineteenth-century literary imagination</i> .		
12. Charlotte Bronte, <i>Jane Eyre</i> . Proiecții gotice și coduri sociale în romanul scriitoarelor.		
13. Emile Zola, <i>La Paradisul femeilor</i> . Naturalism literar, revoluție burgheză.		
14. : Kafka, <i>Metamorfoza</i> . Modernizare, ideologie, birocratie. Lectură suport: „Scrisoare către tata” + Max Weber, „Birocrație și putere” (pdf. în engleză)		
Bibliografie Toate textele de seminar sunt obligatorii, studenții pot consulta orice ediție, în original sau traducere (dacă nu se specifică)		

altfel). La începutul semestrului se oferă o listă detaliată de lecturi-suport (volume de teorie și istorie literară), pentru completarea analizelor de seminar. Titularul de curs își rezervă dreptul de a modifica listele de lecturi cu suficient timp înainte de întâlnirile pentru care diferitele texte trebuie pregătite.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Tematica este elaborată pe baza bibliografiei internaționale a domeniului;
- Cadrul didactic are doctoratul în domeniul filologiei;
- În conformitate cu standardele ARACIS, departamentul are o colaborare continuă cu reprezentanții mediului socio-economic și profesional, mai ales cu Inspectoratul Județean Cluj, Inspectoratul Județean Alba, Primăria Cluj-Napoca, Institutul Cultural Francez, Librăria Book Corner, Librăria Bookstory, Revista Steaua, Colegiul Național Gheorghe Șincai, Liceul Internațional de Informatică, Biblioteca Județeană „Octavian Goga”, Departamentul de Educație Medicală, USAMV, școlile Spectrum și Montessori.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Calitatea și frecvența intervențiilor în problematizările de la curs.	Evaluare pe parcurs	30%
	Identificarea și definirea corectă a conceptelor și teoriilor studiate Utilizarea unui limbaj științific corect.	Lucrare scrisă în sesiune, cu o componentă de verificare a cunoștințelor și una de interpretare	25%
10.5 Seminar / curs practic	Identificarea și definirea corectă a conceptelor și teoriilor studiate Utilizarea unui limbaj științific corect.	Lucrare scrisă în sesiune, cu o componentă de verificare a cunoștințelor și una de interpretare	45%

10.6 Standard minim de performanță

Media finală se obține cumulativ din punctaje care însumează maximum 100, conform ponderilor de mai sus. Pentru promovare, studentul trebuie să acumuleze o sumă de cel puțin 45 de puncte (atât în sesiunea de examene, cât și în cea de restanțe). Pentru cazurile speciale (suprapuneri de cursuri, cazuri medicale etc.), jumătate din punctajul pentru activitate poate fi compensat prin alt tip de sarcină științifică, ale cărei detalii li se specifică studenților în cauză în momentul solicitării. Studenții au obligația de a semna și de a documenta de la începutul semestrului astfel de cazuri, pentru a solicita la timp sarcina compensatorie.

Studenții sunt încurajați să aibă lecturile la zi, să problematizeze și să discute critic temele propuse, pentru a putea participa pe parcursul semestrului la discuții și pentru a putea dezvolta în mod original subiectele de examen. Orice încercare de plagiat (= copiere din lucrări sau texte care nu le aparțin, indiferent dacă provin din surse tipărite sau de pe internet) este sancționată conform regulamentului universității.

Cazuri speciale : dacă există impedimente în realizarea activității, ele trebuie anunțate la începutul semestrului. Comunicarea legată de disciplină se desfășoară pe grupul de MSTEams organizat în acest sens, ale cărui date sunt comunicate la începutul fiecărui semestru.

Utilizarea instrumentelor de inteligență artificială, atât în timpul semestrului, cât și pentru evaluare, pentru a elabora idei sau a formula discurs, este permisă doar cu acordul cadrului didactic și cu menționarea explicită a surselor. Utilizarea neautorizată a inteligenței artificiale constituie plagiat. Conform regulamentelor UBB, plagiatul, în orice formă, atrage exmatricularea studentului.

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă

Data completării:

18.02.2025

Numele și semnătura titularului de curs
....Mihaela Ursa-Pop ...

Semnătura titularului de seminar/
curs practic
.Mihaela Ursa-Pop

Data avizării în Departament:
20.02.2025

Numele și semnătura directorului de departament

Laura Tușa-Ilea

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului